

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **N. Y.**, zastoupen JUDr. Michalem Benčokem, advokátem se sídlem Na Poříčním právu 1914/6, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 8. 2008, č. j. 63 Az 86/2007 – 71,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 8. 2008, č. j. 63 Az 86/2007 – 71, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 8. 2008, č. j. 63 Az 86/2007 - 71, byla odmítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 8. 3. 2006, č. j. OAM-281/VL-10-04-2006, o zamítnutí žádosti stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že vázán právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007 – 42, vyzval stěžovatele usnesením ze dne 7. 3. 2008, č. j. 63 Az 86/2007 – 60, aby v podání ze dne 14. 3. 2006 ve lhůtě tří dnů od doručení tohoto usnesení uvedl žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadený výrok rozhodnutí za nezákonný nebo nicotný, aby uvedl konkrétní důkazy, které navrhuje provést k prokázání tvrzení, aby učinil návrh výroku rozsudku, a dále aby předložil žalobu s potřebným počtem stejnopisů a příloh. Toto usnesení bylo podle krajského soudu stěžovateli doručeno uložením dne 19. 5. 2008 s výzvou, aby si zásilku vyzvedl. Stěžovatel ve stanovené době vady podání neodstranil.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž namítal, že napadené rozhodnutí vycházelo z nesprávného právního výkladu rozsahu zastoupení na základě plné moci zvoleným advokátem. Krajský soud k doplnění podání a opravě zřejmé nesprávnosti vyzval pouze stěžovatele a nikoliv jeho zástupce. Protože zástupce stěžovatele

žádnou výzvu neobdržel, nemohlo být podání doplněno. Krajský soud podle stěžovatele věděl, že stěžovatel je zastoupen a ve spise má založenou plnou moc ze dne 12. 10. 2007, která byla udělena pro zastupování ve věci žaloby proti rozhodnutí ministerstva. Dále stěžovatel z důvodu opatrnosti touto plnou mocí zmocnil advokáta také k podání kasační stížnosti. Krajský soud tuto plnou moc ignoroval, zástupci stěžovatele nedoručoval, tím byly porušeny podmínky řízení a došlo k nezákonnosti. Usnesení krajského soudu zcela postrádá úvahu, z jakého důvodu nebyl stěžovatel či jeho právní zástupce vyzván k doplnění či nápravě nedostatků plné moci. Proto stěžovatel navrhl zrušení napadeného usnesení.

Nejvyšší správní soud po konstatování přípustnosti kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. O přijatelnou kasační stížnost se podle již citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu může jednat i tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat i tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu a b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Protože stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití kritérií nastíněných v citovaném usnesení, a dospěl k závěru, že procesní postup krajského soudu byl v rozporu se zákonem a toto pochybení mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. „Přesah vlastních zájmů stěžovatele“ ve smyslu § 104a s. ř. s. je v dané věci nutno vidět v zájmu na patřičné ochraně procesních práv účastníků řízení jako nástroje k ochraně jejich práv hmotných. Kasační stížnost je proto přijatelná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vadu uvedenou v odst. 3, k níž by musel přihlídnout z úřední povinnosti

Krajský soud poté, kdy bylo jeho usnesení ze dne 26. 3. 2007, č. j. 63Az 30/2006 – 23, zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2008 - 42, usnesením ze dne 7. 3. 2008, č. j. 63 Az 86/2007 – 60, vyzval stěžovatele, aby podání ze dne 14. 3. 2006 ve lhůtě tří dnů od doručení tohoto usnesení opravil a doplnil. Toto usnesení bylo doručováno stěžovateli na adresu P. 120/8, P. 6 – V., na které však nebyl zastižen. Proto byla zásilka dne 15. 5. 2008 uložena u držitele poštovní licence (§ 46 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.) a stěžovateli byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl. Protože si stěžovatel zásilku nevyzvedl, považoval krajský soud za den doručení 19. 5. 2008. Součástí soudního spisu je plná moc ze dne 12. 10. 2007 (čl. 53), kterou stěžovatel „pověřuje svým zastoupením před krajským soudem ve věci žaloby proti rozhodnutí ministerstva vnitřní ze dne 8. 3. 2007, č. j.

OAM-281/VL-10-04-2006, pana Michala Benčoka, advokáta se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1914/6.“

Podle ustanovení § 42 odst. 2 s. ř. s. má-li účastník nebo osoba zúčastněná na řízení zástupce, doručuje se pouze zástupci.

Vzhledem k tomu, že krajskému soudu byla předložena plná moc udělená advokátovi k zastupování v řízení o žalobě, která prokazuje oprávnění zástupce jednat za stěžovatele, měl krajský soud výzvu k doplnění žaloby zaslat zástupci stěžovatele. Pokud byl krajský soud doručil usnesení s výzvou k odstranění vad žaloby stěžovateli, nelze s tímto doručením spojovat žádné právní účinky a vyvozovat z toho procesní důsledky vedoucí k odmítnutí žaloby. Stěžovatel tak nebyl řádně vyzván v souladu s ustanovením § 37 odst. 5 s. ř. s. k doplnění žaloby.

Stejně nezákonným způsobem postupoval krajský soud při doručování napadeného usnesení, a proto nemohlo nabýt právní moci dne 19. 9. 2008, jak je na tomto usnesení vyznačeno. Tato vada však byla následně odstraněna, protože napadené usnesení bylo dne 31. 10. 2008 doručeno právní zástupci stěžovatele. I když kasační stížnost byla doručena před tímto datem, nelze na ni pohlížet jako na předčasně podanou. Smyslem odmítnutí návrhu pro předčasnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je ochrana účastníků řízení před tím, aby soud nerozhodoval o návrhu, u něhož není splněna podmínka řízení. Předčasnost tedy nelze vykládat jako prostředek pro procesní formalismus, a to ani ze strany soudů, ani ze strany účastníků řízení (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 148/2004 – 51, ze dne 7. 10. 2004, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 Azs 421/2004 – 86). V daném případě by posouzení kasační stížnosti stěžovatelů jako předčasné bylo příliš formálním postupem. Zástupce stěžovatele jakmile se dověděl, že krajský soud o žalobě rozhodl, podal kasační stížnost, v níž požádal o řádné doručení usnesení o odmítnutí žaloby. Nelze rovněž přehlédnout, že odmítnutím kasační stížnosti pro předčasnost by byl stěžovatel fakticky zkrácení na svém právu napadnout rozhodnutí krajského soudu kasační stížností. Ani právní zástupce, ani stěžovatel, totiž ve lhůtě dvou týdnů od dodatečného doručení rozhodnutí krajského soudu proti tomuto usnesení kasační stížností (opětovně) nepodali, a to zřejmě i s vědomím, že již byla podána. Skutečnost, že rozhodnutí bylo doručeno právnímu zástupci, byť až 31. 10. 2008, má za následek jednak to, že napadené usnesení krajského soudu nabylo právní moci (§ 54 odst. 5 s. ř. s.), jednak to, že lhůta pro podání kasační stížnosti ve smyslu § 106 odst. 2 s. ř. s. v daném případě již uběhla. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost směřují proti pravomocnému usnesení krajského soudu, což je jednou z podmínek její přípustnosti ve smyslu § 102 s. ř. s., a s ohledem na ostatní shora uvedené argumenty Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že je možné kasační stížnost meritorně projednat.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu